N°. 134.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag den 8. Julij.

NEDERLANDEN.

Breda, den 7den Julij.

Gisteren in den nadenmiddag hebben de gekampeerde troepen, waarbij het korps jagers van *van Dam* en twee batterijen veld-artillerie gevoegd waren, eenige groote manoeuvres voor Z. K. H. prins *Frederik* uitgevoerd. De aldaar vereenigde troepen werden door Z. E. den luitt. generaal baron *van Geen* gekommandeerd. De infanterie en artillerie van losse patronen voorzien zijnde, werd er bij elke groote beweging gevuurd, zoo dat, daar de wind juist naar de zijde van de vijandelijke voorposten waaide, men waarschijnlijk binnen weinige dagen in hunne nieuwsbladen zal kunnen lezen, dat onze troepen wederom verschrikkelijk onder elkander gevochten hebben. Dit militair schouwspel, waarbij zich een aanzienlijk aantal vreemdelingen en stadgenooten bevonden, is door het fraaiste weder begunstigd geworden.

— Z. Exc. de Luitenant-generaal *Cort-Heijligers*, belast met het oppertoezigt over de algemeene volkswapening, heeft, bij eene missive van den 25sten Junij jl., uit het hoofdkwartier te St. Oedenrode, aan den gouverneur onzer provincie zijne bijzondere tevredenheid betuigd, over het onder zijne bevelen staande tweede bataillon der eerste afdeeling Zuid-Hollandsche schutterij, bij welk korps een bijzondere ijver bespeurd wordt in de wapenoefeningen, waarbij de beste orde en de volmaaktste krijgstucht heerschen en over hetwelk niet de minste klagten bij bovengemelden Luitenant-generaal van de ingezetenen zijn ingekomen; zullende Z. Exc. zich beijveren, om, indien de gelegenheid zich opdeed, dat dit korps in omstandigheden verkeerde, die de belangstelling van de provincie konden opwekken, daarvan het belangrijkste aan den heer gouverneur mede te deelen.

— Uit een brief, van een der nog overgeblevene gevangen hollandsche officieren te Doornik aan zijne betrekkingen in deze provincie geschreven, blijkt het met zekerheid, dat de Belgen alle gevangenen die met bewijzen staven kunnen, dat zij uit deze provincie afkomstig en geboren zijn, terstond de vrijheid verleenen, willende zeker door dezen maatregel eenen goeden dunk hier van zich doen uitgaan. Zoo waren, op den 22sten dezer, twee officieren, in het aanburig Steenbergen geboren zijnde de gebroeders *Snoers*, benevens de 1ste luitenant *Maij* en kapitein der artillerie *Douglas*, door de Belgen op vrije voeten gesteld geworden; de schrijver van gemelden brief, alsnoon te Breda zijne betrekkingen hebbende, had dit echter niet mogen te beurt vallen, om reden hij de bewijzen nog niet had van zijne afkomstig te zijn, hetwelk men echter hoopt dat de aanwezige maatregelen spoedig zal verschaft worden, om hunnen zoon uit den kerker te kunnen verlossen. Het vertrek zijner beide vrienden had op dezen jongeling zoo smartelijk gewerkt en het verlangen zoo zeer opgewekt, om in hun lot en in hunne vrijheid te deelen, dat hij beproefde zich zelven die vrijheid te verschaffen; reeds had hij, ondanks de waakzaamheid van den schildwacht, den hoogen muur beklommen, was van dien gelukkig afgesprongen, en waande op straat zich reeds half in veiligheid, toen hij door twee vrouwen bespied, die hem hadden zien naar beneden springen, verraden, plotseling door eenige soldaten aangehouden en daarop door een hoop gemeen omringd werd, hetwelk zijn lot geenszins deed loopen. Gelukkig was de woning van den kommandant der stad in de nabijheid, door wiens bescherming hij met eene sterke wacht weder in de gevangenis geleid en tot straf al zijn afgezonderd en nauwer bewaakt werd gehouden. De gevangenen waren over het algemeen nog al welgemoed, in het vertrouwen, dat het spoedig tot eene ontwikkeling zou komen en zij [illegible] zouden worden.

— Weenen wordt van den 26sten Junij geschreven, dat de graaf *von Munch Bellinghausen*, president der Duitsche Bondsvergadering, zich, vóór zijn vertrek naar Frankfort, zou hebben uitgelaten op eene wijze, waaruit men meende te kunnen bespeuren, dat de eerste zaak, welke hij, na zijne terugkomst te Frankfort, met den grootsten ernst bij de Bondsvergadering zou betrachten, de zaak van Luxemburg zou wezen, aan welke, op eene of andere wijze, een einde gemaakt zou worden.

Volgens de berigten uit Franckfort van den 1sten dezer, was opgemelde graaf bereids, uit Weenen, aldaar terug gekomen. Ook de pruissische gezant bij de Bondsvergadering, baron *von Nagler* was in die stad geretourneerd, zoo dat er spoedig zitting zou gehouden worden.

— Uit Mentz wordt, in dato den 28sten Junij, het volgende geschreven:

» Er komen bij voortduring nieuwe pruissische troepen in de Rijn-provincien aan. Dezelve trekken vooral op den Hundsruch, alwaar tegenwoordig veel geschut ligt. Wanneer de troepen, welke in Westfalen liggen, insgelijks den Rijn zullen overgetrokken zijn, zal het pruissische leger 175,000 man sterk wezen. Al deze troepen zijn met den besten geest bezield.

— Het is bekend, dat het poolsche legerkorps, onder generaal *Dwernicki*, dat, in April l., op Oostenrijksch grondgebied waren gedrongen geworden, aldaar zeer gastvrij ontvangen en den officieren Laybach en andere steden tot hun verblijf aangewezen is geworden. Men had eenige kleine escortes mede gegeven, eerder om hen voor overlast van de zijde des volks te behoeden dan wel om hen te bewaken. Het doet den schrijver van dit berigt leed te moeten zeggen, dat de meeste poolsche officieren, van deze gelegenheid gebruik makende, hun woord van eer [illegible] hebben en weggeloopen zijn. De generaal *Dwernicki* [illegible] echter, als man van eer, trouw zijn woord gehouden en blijft zich van zijne verpligtingen getrouwelijk kwijten.

— Het dagblad van Posen meldt, onder de dagteekening van den 24sten Junij, dat de Russen, te Wroclawek, een klein stadje, den Weichsel zijn overgetrokken; dit ongelukkig stadje is, gelijk mede een aantal dorpen, in asche gelegd. De Russen bezetten de oevers van den Weichsel tot aan Thorn. Het hoofdkwartier van den poolschen generaal en chef, welke hen te [illegible] trokken was, stond te Sochaczew.

De zegtstreeksche berigten uit Warschau van den 27sten spreken van deze beweging der Russen, gelijk ook wel te begrijpen is, niet, maar behelzen daarentegen wijdloopige officiele lagerberigten van den generaal *Skrzynecki* aan de regering wegens zijne bewegingen, welke wij niet zullen herhalen, maar waaruit dan ten minsten zoo veel blijkt, dat, gelijk vroeger reeds gemeld is, de onderneming der Polen tegen den russischen generaal *Rudiger* volkomen mislukt is.

— In de zitting der poolsche afgevaardigden, van den 25sten Junij is, op een voorstel, om onderscheiden generaals ter verantwoording te roepen, besloten, aan den opperbevelhebber het tegen over te laten, zodanige generaals, ten opzigte [illegible] daartoe redenen zou mogen hebben, voor een krijgsraad te roepen. Men zou hem geene dier generaals noemen, [illegible] mede een kort verslag van het in de vergadering [illegible] verhandelde toezenden. Ook werd nog, in dezelfde vergadering, eene wet [illegible] waarbij bepaald wordt, dat door het geheele land heen, alle bruikbare paarden, behalve de post- en voermans-paarden, ten behoeve des legers zullen worden in beslag genomen, zullende voor de waarde daarvan, aan de eigenaars schuldbewijzen worden afgegeven.

— De laatste bij ons ontvangen parijsche berigten van den 2den en 3den zijn volstrekt onbeteekenend. Op den 2den stonden de fondsen: de 5 pCt. 86,10; de 3 pCt. 56,90; de napelsche 65,90. Op den 3den waren er, uit hoofde van den zondag, geene fondsen genoteerd.

Ook de engelsche tijdingen, tot den 5den dezer reikende, hebben niets van eenig aanbelang medegebragt.

BELGIE.

Brussel den 5den Julij.

De zitting van het nationaal congres van den 3den dezer begon, als gewoonlijk met het lezen van onderscheiden petitien. Daaronder meest allen houdende protest tegen de door de mogendheden voorgeslagen preliminairen. Het al of niet lezen dezer petitien gaf stof tot deliberatien, die meer tijds dan men namen, dan de lezing dier petitien zelve zou gekost hebben. Zij moesten dan niet gelezen worden en de vergadering zette de deliberatien, welke haar sedert twee dagen bezig gehouden hebben, voort.

Allereerst voerde het woord de graaf *de Robiano*, welke alles zoo door elkander haspelde, dat wij van zijne redevoering weinig kunnen zeggen, als dat hij de verdediging der blaauw-kielen met vuur op zich nam, welke, zoo hij zeide, in de vorige zitting, ten hoogste beledigd waren. » De gisteren zoo zeer gehoonde blaauwkiel," zeide hij, » dekt een opregt hart en een gezond verstand. De conferentie is, volgens den heer *Devaux*, van toon en van manieren veranderd; het volk erkent, door deszelfs lomp, gezond verstand, zeer wel de woorden van hetzelfde liedje, dat tegenwoordig in de mol-toonen gezongen wordt, doch, nog slechts eenige weinige dagen geleden, ons in kruis-toonen voorgegild werd." De spreker wilde daarmede echter niet te kennen geven, dat hij de toejuichingen en afkeuringen op de tribunen goedkeurde, ja zelfs, dat hij die niet afkeurde; maar hij begreep niettemin, dat men, bij eene volksregering, even als in eene publieke renbaan, met luider stemme zijne goed- of afkeuring mogt te kennen geven. Hij begreep dit, zonder noodig te hebben, de zaak aan omkooping te behoeven toe te schrijven. Hij sprak vervolgens van de constitutie, die bij bij de Arke des Verbonds vergelek, welker bewaring niet meer aan belgische handen was toebetrouwd; van het bezit van Antwerpen, van Maastricht, van den linker-oever der Schelde, maar vooral van dat *heldhaftig Venlo*, al hetwelk met het grootste regt aan België toebehoorde; van het voeren van den oorlog, enz. enz., en eindigde met tegen de door de mogendheden voorgestelde artikelen te stemmen, om dezelfde redenen, welke de geheele vergadering, tot het verwerpen der protocollen hadden doen stemmen, om dezelfde redenen, waarom het congres prins *Leopold* slechts verkozen heeft, onder voorwaarde, dat hij den troon *onvoorwaardelijk* zou aannemen. » Indien deze zaak," zeide hij ten slotte, » afvalligen gevonden heeft, zal ik de partij dier afvalligen niet vergrooten; ik blijf van hetzelfde gevoelen, waarvan die heeren destijds waren en zal de voorstellen, die ons gedaan zijn, *nooit* aannemen."

De heer *Cb. Rogier* nam, ingegaan de vorige spreker ten opzigte des blaauw-kiels gezegd had, op, bij bragte nog hedden [illegible] voor de blaauwe kiel, welke hij, zoo hij zeide, een der eersten getrouwen [illegible], vervolgde hij, » al moest ik de volkskleuren, welke ik [illegible], verlaten, [illegible] richter bij mijn gezegde blijven, dat het [illegible] op de tribune, welke dien blaauwen kiel, het zinnebeeld onzer roemrijke omwenteling, dragen, deel hebben kunnen nemen aan de ongelukkige toonselen, waarvan wij getuigen zijn geweest."

De heer *Nothomb* verklaarde, dat zijn politiek bestaan noodzakelijk aan de tegenwoordige voorstellen verbonden was, dat, indien zij niet doorgingen, hij wel wist, welke partij zijne aanwezenheid hem noodzaken zou, te nemen.

De heer *Seron* hield eene lange redevoering, ten slotte waarvan hij zeide: » Ik stem dan voor de preliminairen, en de 18 artikelen verrat, en door eene onvoorwaardelijke gevolgtrekking, ingevolge voor de protocollen, die dezelve zijn voorafgegaan; ik stem ingevolge over het voorstel van den heer *van de Weyer* (*zie het zelfde in een vroeger dingsdag*) en anders, mij eindelijk bedragende [illegible] het verwijt van mijne geweten, nadien ongeacht mijne [illegible] overtuiging, het hoofd opheffen en schaak in tegenwoordigheid van gelijke lieden niet te houden." (*Algemeene toejuichingen.*)

De graaf *d'Aerschot* verklaarde voor de preliminairen te zullen stemmen, als, naar zijn inzien, het eenige middel zijnde, om den oorlog te voorkomen, een oorlog, die, zoo hij meende, eene dwingelandij en Frankrijk of eene verdeeling van België ten gevolge zou moeten hebben.

De heer *de Gerlache* zou voor de protocollen, de heer *Fallon* tegen de 18 artikelen stemmen, zoo ook de heer *d'Huart*, welke van oordeel was, dat de voorstellen van de conferentie genoegzaam alle[illegible] hoofdstoffen tegen de belgische revolutie en de eer des lands bevatteden, om, zonder achterdenken, verworpen te worden. De heeren *de Pelichij* en *Fransmann* stemden tegen de preliminairen, de heer *Duval de Beaulieu* voor dezelve.

De heer *van Meenen*, nog eenige woorden gezegd hebbende, [illegible] het woord aan den heer *Lebeau* het woord, maar werd door het geroep *tot morgen, morgen!* ingevallen, zoodat dan ook de vergadering tot den volgenden dag werd geadjourneerd.

— De heer *Lehon* is, gisteren avond, in allerijl, van Parijs, alhier teruggekeerd. Men zegt, dat hij tijdingen of nieuwe instructien van het fransche kabinet heeft mede gebragt, die lijnregt tegen het sijstema van den heer *Lebeau* strijden zouden. Wij kunnen voor het laatstgemelde niet instaan, maar de stem, die onze afgezant in het congres zal uitbrengen, zoo het in die vergadering tot eene stemming komt, zal ons tot waarmerk er van strekken.

— Gisteren morgen verspreidde zich alhier het gerucht, dat er te Leuven onder het volk en de troepen van het garnizoen eene ernstige opschudding was uitgebarsten. De komst eener deputatie van eenige personen uit Leuven, die zich in den vroegen morgen naar den regent begeven hebben, had voornamelijk er toe bijgedragen, om dit gerucht geloof bij te zetten. Bij nadere inlichting heeft men bevonden, dat de Leuvensche gedeputeerden belast waren, om aan den regent de gevoelens van vele bewoners hunner stad over den tegenwoordigen staat van zaken kenbaar te maken; maar dat deze openbaring geenszins het gevolg was van buitensporigheden, door het verschil van gevoelens te weeg gebragt. De regent heeft de deputatie ontvangen en met welwillendheid het doel haarer zending aangehoord.

De bekende *Rousseau* heeft, te dier gelegenheid, op eigen gezag, eene proclamatie uitgevaardigd, waarin hij het gedrag van het volk goedkeurt, zegt [illegible] spoedig naar Brussel te zullen gaan, om den regent te steunen, het land voor burgeroorlog te bewaren, en vertrouwt, dat de [illegible] van Luxemburg Venlo en Maastricht *met eenen arm* verdedigen.

— Onderscheiden lieden hebben ons verzekerd, dat de verontwaardiging te Gosselies en omstreken buitengemeen en het niet meer twijfelachtig is, of de aanneming van het résumé der protocollen (de 18 preliminaire artikelen) zal de vreedzame bewoners tegen den afval van de revolutie in het harnas jagen.

In het kanton Binche hebben al de officieren der burgerwacht in massa besloten, hunne demissie te nemen, indien afkeuring van den gang van het ministerie niet anders willende te kennen geven.

De burgerwacht te Luik heeft eene deputatie gezonden, ten einde tegen de aanneming der artikelen te protesteren.

Te Gent is het verre van rustig te wezen. Charleroi, Dinant, Philippeville, Bouillon, enz., wachten met angst op den uitslag der debatten; zoodat het geheele land en rep en roer is of staat te geraken, door de schuld der genen, welke voorgeven, alleen deszelfs toekomstig geluk te kunnen vestigen.

Van den 6den Julij.

Gisteren is de honderd drie en negentigste zitting van het nationaal congres gehouden. Zij begon met eenige verwijtingen, welke de heer *Zoude* aan de commissie tot de petitien deed, wegens vertraging van rapport op de in hare handen gestelde stukken uit te brengen, en alzoo het regt van petitie te kort te doen; waarop besloten werd, dat de commissie in de volgende zitting die rapporten zou uitbrengen.

De deliberatien over de 18 preliminaire artikelen hervat zijnde, was de heer *Lebeau* aan het woord. Hij sprak meer dan derde half uur lang, begon met de honende uitdrukkingen van sommige leden, in de vorige zittingen tegen zijn persoon gedaan, op te nemen en wederlegde vervolgens de door andere leden gebezigde argumenten tegen de 18 preliminairen. Hoe zeer het ons onmogelijk is, zulk eene lange redevoering (*waarop wij misschien echter nog gelegenheid zullen hebben, terug te komen*) te volgen, kunnen wij echter niet nalaten, de volgende zinsneden er uit onzen lezers mede te deelen.

» Vergeet niet, zeide hij, dat, van de vijf mogendheden, welke geene dienst aanbieden, drie leden van het duitsche bondgenootschap zijn, te weten Engeland wegens Hanover, Oostenrijk en Pruissen. Meent gij, dat Engeland, deszelfs bemoeijing kunnende [illegible] stellen, om Luxemburg aan den koning der Belgen te verschaffen, den koning, welken wij in dat land gezocht hebben, de gezindheid des volks zal gaan ontnemen, om Luxemburg aan Koning *Willem* te geven. Prins *Leopold* vreest den oorlog niet, maar wil geenen onregtvaardigen, geenen verovering-oorlog. Hij vreest den oorlog zoo weinig, dat hij de voorstellen der conferentie zal aannemen, zelfs wanneer Koning *Willem* die van de hand wees. Heeft hij tot den Regent gezegd: Ik zal niet komen, in geval Koning

Willem de preliminairen afwijst? — Wel integendeel; hij heeft gezegd, dat het hem weinig aanging of de koning van Holland die aannam; maar gij, Belgen, heeft hij er bij gevoegd, geeft mij, door uwe toetreding tot de gedane voorstellen, het dubbele regt om te onderhandelen of van te oorlogen. Dit bewijst, dat de prins geenszins den vrede, tot wat prijs ook, wil. Indien wij de voorstellen aannemen en de Koning van Holland die, uit geest van tegenspraak, afwijst, dan moet hij oorlog voeren, en kan hij dat, denkt gij, zonder dat de Staten-Generaal hem subsidien inwilligen. Daar is van de alliantie tusschen Duitschland en Holland gesproken; wel nu, de Augsburgsche courant heeft ergens gezegd, dat Duitschland beter zou doen met Luxemburg van Holland te koopen en aan België te schenken dan eenen oorlog voor de belangen des Konings van Holland te voeren.

» Zie hier de taal van prins *Leopold*: » » Beraadslaagt vrijelijk, indien gij voorstellen aanneemt, die u ontzaggelijke hulpbronnen aanbieden, dan kom ik te midden onder u, dan voeg ik mijne pogingen bij die mijner nieuwe medeburgers en voer den oorlog met hen, en zoo ik, in weerwil mijner onderhandelingen, eenmaal eenig grondgebied zou moeten afstaan, dan zal ik ten minste degeen niet wezen, die de hem tot dien afstand zal hebben gelegd, aangezien de Belgen vrijelijk over de voorstellen zullen hebben geraadpleegd." "

» In de drie maanden, die ik in het ministerie ben, is er geen dag omgegaan, dat ik niet naar Parijs en naar London geschreven heb, met aandrang op eene zuivere en onvoorwaardelijke aanneming door den prins; echter heeft mij met zoo vele gewigtige, op regt en rede gegronde redenen, geantwoord, dat ik niet langer daarop kan of mag aandringen. Wij vinden waarborgen voor onze toekomst in het karakter des prinsen. Hij behoort tot de koninklijke familie van Engeland en heeft vooruitzigt op het regentschap van dat koningrijk; meent gij, dat hij zulk eene bijna koninklijke positie tegen een onzeker iets zou verwisselen, enz., enz."

De redevoering des ministers wordt door eenig handgeklap, maar ook door sterk gefluit gevolgd. Zij schijnt eenen bijzonderen indruk op de leden der vergadering te hebben gemaakt. De heer *Claes* (van Leuven) drukt, met tranen in de oogen, den heer *Lebeau* de hand. De ontroering van den heer *Claes* neemt hand over hand toe; hij weent sterk en vrij lang *(!!!)* Alle de leden van de meerderheid omringen den heer *Lebeau*.

Na den heer *Lebeau* spraken nog achtereenvolgens de heer de *Shiervel* tegen, de heer de *Wykmont* voor, de heer *Rousseau* tegen en de abt de *Foere* voor; laatstgemelde spreker zwaaide de redevoering van den heer *Lebeau* den grootsten lof toe.

De heer *Coosemans Hodenbosch* ziet van het woord af.

De heer *Devigne* sprak, in eene lange redevoering, tegen de preliminairen, maar ook tegen den oorlog; hij wilde in nieuwe onderhandelingen treden. Na hem sprak nog de heer *de Rode* voor de aanneming der artikelen en de heer *Gendebien* (de vader), die de redevoering van den heer *Lebeau* wederlegde. Na een uur lang gesproken te hebben, werd de oude man door vermoeidheid genoodzaakt het congres verlof te vragen, om morgen te vervolgen.

Te 5 uren werd de zitting gescheiden en tot den volgenden morgen den elf en twintigsten.

De regent heeft aan het belgische volk uitgevaardigd de nasolgende

PROCLAMATIE.

Belgen,

Het souverein congres zal over de preliminairen van het vredes-verdrag tusschen België en Holland uitspraak doen.

Hoedanig de beslissing dezer vergadering ook zijn moge, zij alleen moet den lande wetten geven.

Van het souverein congres ontleen ik mijne volmagt en heb die slechts ontvangen, om de wetten te doen ten uitvoer brengen.

Indien ik dezen naaien last niet vervulde, zou ik pligt en eed verkrachten.

Ook heilzame besluiten hebbende, om denzelven te vervullen, beroep ik mij op de wet van *alle* Belgen en op hunne vaderlandsliefde; zij alleen, der eendracht van België niet bezoedelen door pogingen tot wanorde en burgerkrijg, alleen strekkende, om diepgroote rampen over ons vaderland te brengen.

Ware het anders, dan zou ik niet aarzelen, den heiligsten mijner pligten te vervullen, door orde, onschendbaarheid van personen en eigendommen te handhaven. Ik reken te dien einde op de getrouwheid der burgerwacht, des legers en op alle brave burgers.

Indien het congres de vredes-preliminairen aanneemt, beschouw ik het als gebiedende pligt, om op den post te blijven, op welken het vertrouwen der volksvertegenwoordigers mij geplaatst heeft, tot aan de komst des konings in deze hoofdstad, welke, in gevolge de belofte, die hij mij deswegens gedaan heeft, niet lang meer verwijlen kan.

Brussel, den 5den Julij 1831.

Ter ordonnantie van Gezegd:
De minister van binnenlandsche zaken,
SAUVAGE.
De minister van oorlog,
Baron DU FAILLY.

— De regent heeft de deputatie van Leuven geantwoord, dat het aan den dag leggen van gevoelens, gelijk zij gedaan had, hem zeer aangenaam was; dat hij zijnen eed getrouw zou blijven, nooit Venlo of Maastricht leveren zou, en dat hij niet dacht, dat de 18 artikelen aangenomen zouden worden. *L'Emancipation* trekt deze bijzonderheden uit *le Belge*, maar kan zich niet wederhouden van te doen opmerken, dat de proclamatie, welke dat blad insgelijks mededeelt (*zie hierboven*) bijzonder tegen het laatste gedeelte van dat antwoord strijdt.

— De luitenant kolonel, plaatselijke kommandant te Leuven, welke, te gelijk met de burgerwacht, het protest tegen de aanneming der preliminairen geteekend heeft, is van zijnen post ontzet of liever in disponibiliteit gesteld. Men verzekert ons, dat zijn opvolger reeds benoemd is.

— In het district van Luik is de heer *de Sauvage*, minister van binnenlandsche zaken, ter vervanging van den heer *Dewandre*, die bedankt heeft, tot lid van het congres, met 162 op de 236 stemmen, verkozen geworden. Men heeft opgemerkt, zegt de *Courrier de la Meuse*, dat de geestelijkheid bij deze gelegenheid niet medegestemd heeft.

— Bij een besluit van den minister van binnenlandsche zaken, in date den 2den Julij, zijn drie regtsgeleerden, de heeren *Behr*, president van het hoog geregtshof van Luik, *Garnier*, raadsheer bij dat van Brussel en *de Guchteneere*, advokaat generaal bij hetzelfde hof, tot leden der gezondheids-commissie benoemd, belast om onmiddelijk wettelijke bepalingen en reglementen vast te stellen, betreffende de quarantaine en de gezondheids-policie in de havens en op de kusten van België.

— Van Gent wordt in dato den 5den Julij geschreven: » In onze stad heerscht groote gisting. De vergadering der nationale associatie, welke gisteren gehouden is, heeft de geheele magt der patriottsche partij doen kennen. Meer dan 6,000 personen woonden dezelve bij. De redenaars, die tegen de 18 artikelen gesproken hebben en den wensch uit om eene gunstige verandering van ministerie te zien, het klaplagt, [illegible] meest toegejuicht geworden. Daar is eene nieuwe vergadering tegen heden aangekondigd.

— Te Aalst wordt insgelijks mede een protest tegen de 18 artikelen geteekend. Ook van Luik zijn onderscheiden nieuwe protesten daartegen ingekomen.

— In het dagblad *l'Emancipation* wordt het volgende gevonden:

» De heer *Irvaix*, die zich als zonder zending te zijn blijft opgeven, hoezeer hij zekere leden van het congrès tot hunner gerouwen, raad aanhoudend bijstaat, en hare [illegible] zeer tot [illegible] heeft, den afgevaardigde, den courrier naar London afgezonden, zoo men zegt, met depêches, die een nieuw plan inhouden, waarlangs de diplomatieke compas-naald naar het Noorden zou gedraaid worden, een punt, verwaarts, wat er ook van gezegd moge worden, Engeland, door de heerschzucht van eenige lieden gedreven, steeds getracht heeft, onze bestemmingen te wenden."

Een onzer dagbladen zegt het volgende:

» De heer de *Robaulx* heeft eene [illegible] over de *oktoi* gedaan; het is een algemeen [illegible] waarin hij het alle kracht aanzet. Ziedaar ons dan terug gebracht tot het dolzinnig geschreeuw van 1793, door goudzoekende demagogen, en anarchisten, ten voordeele van wien alle revolutien worden gemaakt."

ANTWERPEN, den 5den Julij.

Men vernaamt van Stabroeck, dat, door de genomen gepaste maatregelen de hulpdijk reeds zeo ver gevorderd was, dat het water doordoende tegengehouden werd en het land niet verder overstroomde. Doch de hevige westen winden, die in de dagen van 29 en 30 Junij gewaard hebben, heeft de golven meer dan ooit hoog boven dezen hulpdijk gestuwd en nieuwe ongelukken teweeggebracht. Weldra zullen daar zijn in het werk gesteld om het water heeft een groot getal woningen bereikt en aanzienlijke [illegible], die tot heden waren verschoond gebleven.

Een deel van het regiment [illegible] is [illegible] in de stad gekomen en heeft [illegible] betrokken.

— Ons *Journal du Commerce* zegt:

» Daar men in onze stad weder lieden van een slecht voorkomen, bij wien men misdadige ontwerpen kon veronderstellen, ontdekt heeft, heeft zulks aanleiding tot het nemen van nieuwe voor-

regelen gegeven, om de welgezinden gerust te stellen. Talrijke patrouilles hebben de stad doorkruist. Er is geen twijfel aan, dat er, in een oogenblik van crisis, zoo als die, waarin wij ons thans bevinden, zendelingen naar Antwerpen gezonden zijn, om ten voordeele der raddraaijers den onzekeren toestand die er heerscht, met geweld te doen barsten.

LETTERKUNDIG BERIGTEN.

Veertien jaren in België en vlugt uit Brugge, gevolgd van bijlagen, door P. VAN GENABETH. Te Amsterdam bij SCHALEKAMP en VAN DE GRAMPEL 1831, in 8°. gr. 95 bladz. . . ƒ 0,90.

In deze weinige bladen vindt men eene kleine bijdrage tot de geschiedenis der eerste onlusten in België in den jare 1830; wij zeggen eene kleine bijdrage, om dat het grootste gedeelte van dit vlugschrift is toegewijd, aan de geschiedenis van het veertienjarig verblijf in België van den schrijver zelven. Die dus den heer *P. van Genabeth* niet kent, en verlangend naar deze kennismaking is, het boven aangekondigde werkje, achter hetwelk tot kompleetmaking, eene lijst gevoegd is der werken van denzelfden schrijver in België uitgegeven, zal hem daartoe het middel aan de hand geven.

De schrijver zegt in zijn voorwoord: » Men beschouwe het echter als geene eigenliefde, wanneer ik gedwongen ben van mij zelven te moeten spreken." Gedurende en na de lezing van het boekske, hebben wij moeten bekennen, dat wij dikwerf deze voorden van den schrijver ons voor den geest hebben moeten halen, om geen tegenovergesteld oordeel te vellen.

Voor het overige hebben wij hieruit geleerd, dat de schrijver een man is, die het met zijn Vaderland en Koning wel meent.

Coup d'œil sur la conduite des Grandes Puissances de l'Europe, envers le Royaume des Pays-Bas, par H. J. D. G. Se vend pour contribuer à l'érection du fanal, destiné à servir de monument à van Speijk. Amsterdam chez les Frères DIEDERICHS, 1831 in 8°. gr. 40 bladz. de prijs is: ƒ 0,60.

Een vlugschrift, waarin de schrijver zijne persoonle denkbeelden, omtrent de staatkundige handelwijze der vijf groote mogendheden met talent ontwikkelt, en waarin hij, door verontwaardiging gedreven, zijne pen eenen vrijen loop gevende, haar menige harde waarheid laat ontslippen. Eerstdaags zullen wij zien, of de schrijvers veronderstellingen zich zullen verwezenlijken.

DANKBETUIGING.

Ik betuig bij deze mijnen dank aan de Landstorm uit Oosterhout voor [illegible] voor de afdeeling onder mijne orders.

De Luitenant-kolonel, Chef der afdeeling Kurassiers No. 3.

Bouwens van der Boijen.

AMORTISATIE SYNDICAAT.

M. SMITS, Agent van het Domein te *Breda*, zal, op Maandag den 11den July 1831, [illegible] ten stadhuize [illegible] derzelve stad voor een [illegible]

Onderscheiden BOUWHOEVEN, LANDEN, en HEIDE VELDEN, gelegen in de Gemeenten, 's Prinsenhage, Teteringen, Ginneken, Baarle Nassau, Alphen, Gilze en Rijen, Rijsbergen, Zundert, en Terheiden, breeder bij billetten omschreven.

De kondities van Verhuring liggen ter lezing ten Kantore van den ondergetekende Agent, terwijl bij de respective Plaatsaadjemeesters, aan het Domein, nadere Informatien te bekomen zijn.

Breda, den 17 Junij 1831.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

TE KOOP HIER.

Te Koop een [illegible] gedresseerd MERRIE HUNPAARD [illegible], gecrosseerd Engelsch en Mecklenburgsch Ras, oud 6 Jaren, vrolijk en zeer zagtzinnig van humeur, geschikt om bij de Manége manœuvres gebruikt te worden. Te bevragen bij FREDERIK TER EVERLING, wonende bij PELKMANS te Rijen. De prijs is ƒ 625.

DEPOT.

Van alle soorten van MILITAIRE en CIVIELE KLEEDING-STUKKEN, [illegible] van een grooten voorraad van WITTE MILITAIRE PANTALONS. Men belast zich verder met alles wat tot de Kleeding en het equipement behoort. Korte Brugstraat wijk D. No. 5. te *Breda*.

* * De Boek- en Plaatdrukker T. J. WIJNHOVEN HENDRIKSEN te Rotterdam, geeft heden uit:

I. *De vijfde en verbeterde Druk* van de Vernieuwde Rekenkunst van Mr. WILLEM BARTJENS; uit welke men de voornaamste regelen dier wetenschap leeren kan, op nieuw ieder voorstel nagezien en elken regel met een definitie van denzelven vermeerderd door een Onderwijzer te Rotterdam, ingerigt overeenkomstig het nieuwe stelsel van Maten, Gewigten en Geldspeciën. Prijs 30 Cents.

II. A. MAY VAN VOLLENHOVEN, Kinderlijke Gebeden, Lofzangen en Dichtstukjes, derde druk. De Uitgever door aankoop eigenaar van dit voortreffelijk Kinderboekje geworden zijnde, waarvan de prijs vijftig 60 Cents geweest is, heeft thans de prijs gesteld op 30 Cents, ten einde dit werkje meer algemeen en tot schoolgebruik zou kunnen dienen.

III. Voorbeelden van gemeenzame brieven voor onderscheidene gelegenheden. Tweede stukje Jongelingsbrieven. Prijs 10 Cents.

In dit stukje komen zestien brieven voor, onder anderen van een zoon in het leger aan zijn vader; van een wees aan dezelfe vroegd; van een zoon of dochter aan dezelfe vader of moeder; van een broeder aan zijne zuster; van een minnaar aan zijne beminde; van een vriend aan zijn vriend, enz. enz., met onderscheidene antwoorden.

IV. De zesde druk van J. PUIKERS, Gronden der Nederduitsche Taal. Prijs 1 Cents.

V. De tweede druk van J. P. [illegible] voor Eerstbeginnenden. Prijs 20 Cents.

VI. De vierde druk van het nieuw Burger-Kookenboek, behelzende Voorschriften tot gereedmaking van Spijzen, Vleesch, Visch, Groenten, Gebakken, enz. enz., zoo als die tegenwoordig meer in ons land in de huishouding toegepast worden, alles volgens het nieuwe stelsel van Maten en Gewigten. Prijs 90 Cents.

VII. Kort Onderrigt in de Geographie of Aardrijkskunde voor de Scholen. Tweede druk. Verbeterd door een Schoolonderwijzer. Prijs 20 Cents.

VIII. De behandeling van alle [illegible] tot hare grootste eenvoudigheid gebragt, [illegible] der Natuurlijke Verlossing door [illegible] Prof. in de Verloskunde enz. te Parijs, uit het Fransch vertaald door M. J. BUISCHAP [illegible] serend Heelkundige [illegible]

Voorts zijn [illegible] fraaije in het kopez gegraveerde [illegible] Kwitantien. Prijs de 100 ƒ 1:- Verders nog een menigte artikelen, als: Hollandsche en Fransche bekende en [illegible] Charades en Devijzen voor Bankethuisen, [illegible] we en groene signatuur en [illegible] kaarten en Staatsiekaarten, [illegible] Chirurgijns en Apothekers, [illegible] Gelegenheids-Kranzjes op fijn [illegible] papier, vierkant a 40 Cts., 30 Cts. en 20 Cts. het [illegible] doosje, Spijk- en pillen Ouwelen; Trouw- en Kostuumrijven; gegilgogeerde Visitekaartjes; Verfdoozen; Kiek- en Hamerspel, Stoombootspel, Tooverspellen 6 soorten à 15 Cents per stuk; Vilen- en Ganzenspellen, Schutterspellen, [illegible] Bestellingen op een en ander kunnen worden gedaan bij de Uitgevers dezer, BROESE & Comp. [illegible] en bij elken Boekverkooper in [illegible]

Bij de Gebroeders VAN CLEEF [illegible] en te *Amsterdam*, wordt uitgegeven: Mr. [illegible] JONGE, Substituut Archivaris van het [illegible] EEN UURSPRONG FRANKRIJK [illegible] SCHE VLAG, in groot Octavo à 75 Cents. [illegible] denzelfden Schrijver een nieuw [illegible] lingen en Onderzoekingen betreffende [illegible] DENTS der NEDERLANDEN [illegible] ƒ 9,50; en geschreven met Mr. [illegible] VRIES: NEDERLANDSCHE [illegible] PENNINGEN verklaard, en met [illegible] PENNINGKUNDE [illegible] Quarto, ƒ 10. Van dit laatste zeer belangrijke werk [illegible] vervolg ter perse.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekhandelaars en Boekverkoopers.